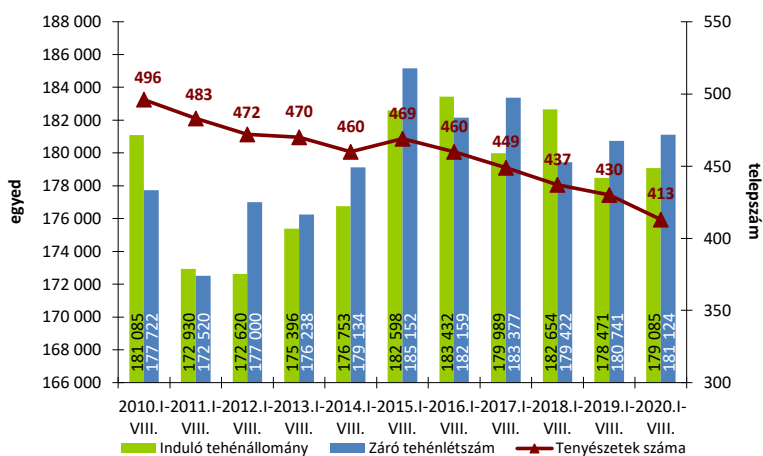
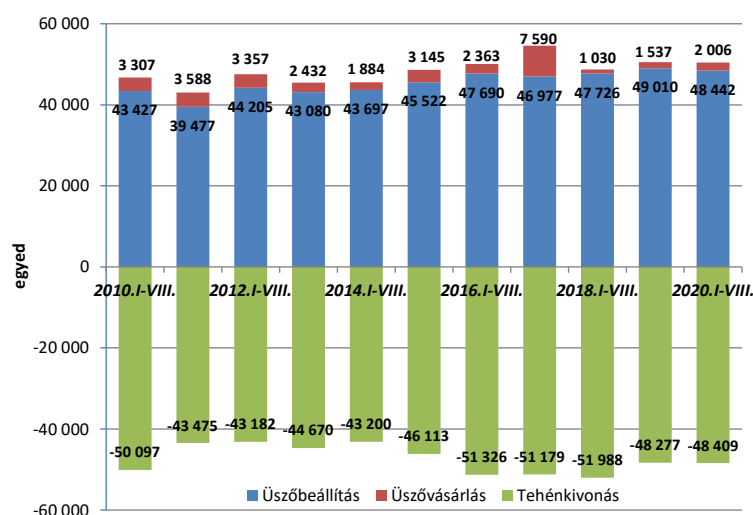

A TEJÁGAZAT ÖKONÓMIÁJA

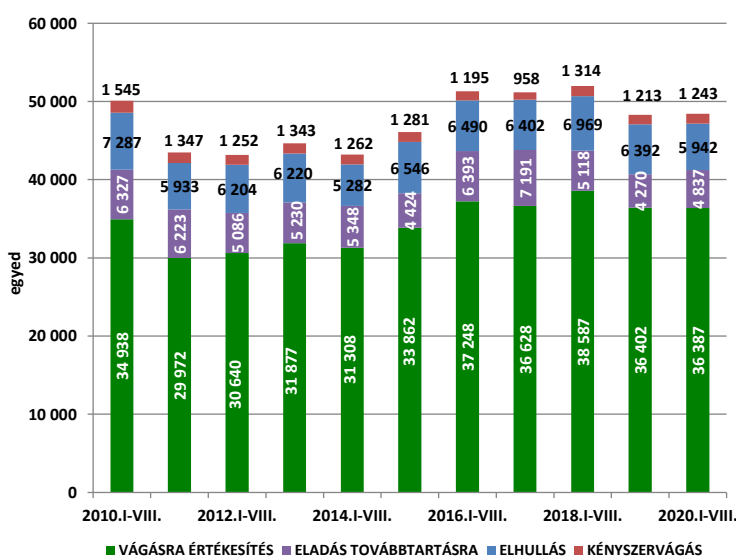
1. ÁBRA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK SZÁMA, INDULÓ ÉS ZÁRÓ TEHÉNLÉTSÁMA (DB, 2010-2020. I-VIII. HÓ)

2. ÁBRA AZ ÜSZÖBEVÉTEL ÉS TEHÉNKIVONÁS ALAKULÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I-VIII. HÓ)

3. ÁBRA A TEHÉNKIVONÁS MEGOSZLÁSA AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEK BEN (DB, 2010-2020. I-VIII. HÓ)

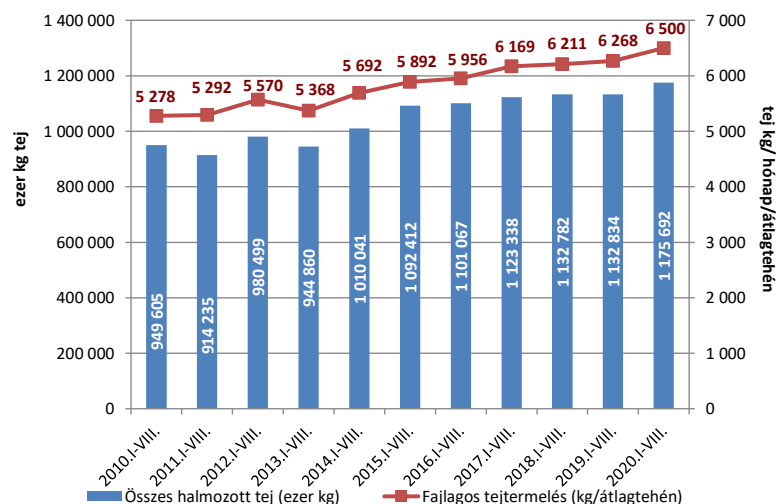

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tejhasznú tehenészetek száma 2020 augusztusában nem változott az előző hónaphoz képest, és 17-tel (-4,0%) kevesebb, mint 2019 augusztusában. 2020. augusztus végén 383-mal több (+0,2%) termelésellenőrzött tehenet tartottak, mint 1 évvel korábban, vagyis a tehenpopuláció stagnált. Az „A” módszerrel ellenőrzött tehenészetek száma az elmúlt 10 év alatt jelentősen, 16,7%-kal (-83) kisebbedett, de 2010 augusztusa óta a záró tehenlétszám még enyhén nőtt is (+3.402 egyed, +1,9%), így a telegenkénti átlagos tehenlétszám jelentősen, 358-ról 439-re (!) nőtt.

Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tenyészetek januári 1-jei induló tehenlétszáma 2019-ről 2020-ra – egy év alatt – enyhén nőtt (+614 tehen; +0,3%), és az állomány 2020 első nyolc hónapjában tovább bővült (+2.039 egyed; +1,1%). A bővülés elsődleges oka, hogy az állománypótlási bázisértékek magasak voltak, így az állománypótlás mértéke meghaladta a kivonásokét. Összességében 2020 első nyolc hónapjában a tehenkivonások száma kismértékben nőtt (+132 egyed; -0,3%), az üszövásárlások száma nőtt (+469 egyed; +30,5%), míg az állománypótlás szempontjából meghatározó üszöbeállítások száma enyhén kisebbedett (-568 egyed; -1,2%) 2019 hasonló időszakához képest.

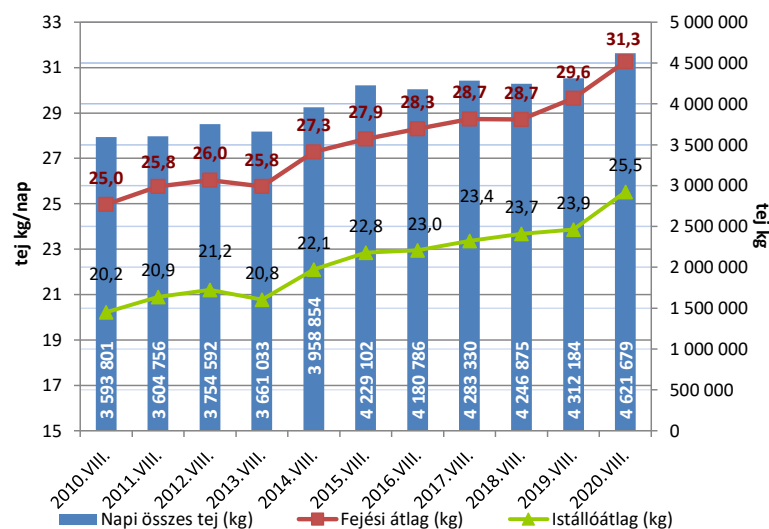
2020 első nyolc hónapjában az állományból kivont tehenek 75,2%-át vágásra értékesítették (a selejtezett tehenek száma 36.387 volt), ami igen magas arálynak számít. A tehenkivonások 2,6%-áért (1243 egyed) a kényszervágás volt felelős, 12,3%-a (5.942 egyed) pedig elhullott, amelyek átlagos értékeknek számítanak a vizsgált időszakban. A továbbtartásra értékesített állatok aránya 10,0% (4.837 egyed) volt, amely alacsony értéknek tekinthető. 2020 első nyolc havában az induló tehenállomány 20,3%-át selejtezték, 0,7%-át kényszervágták, 3,3%-a elhullott és 2,7%-át továbbtartásra értékesítették, így összesen a tehenek 27,0%-át vonták ki a termelésből, ami a korábbi évekhez képest átlagos arálynak tekinthető.

4. ÁBRA ÖSSZES HALMOZOTT ÉS FAJLAGOS TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (DB, 2010-2020. I-VIII. HÓ)

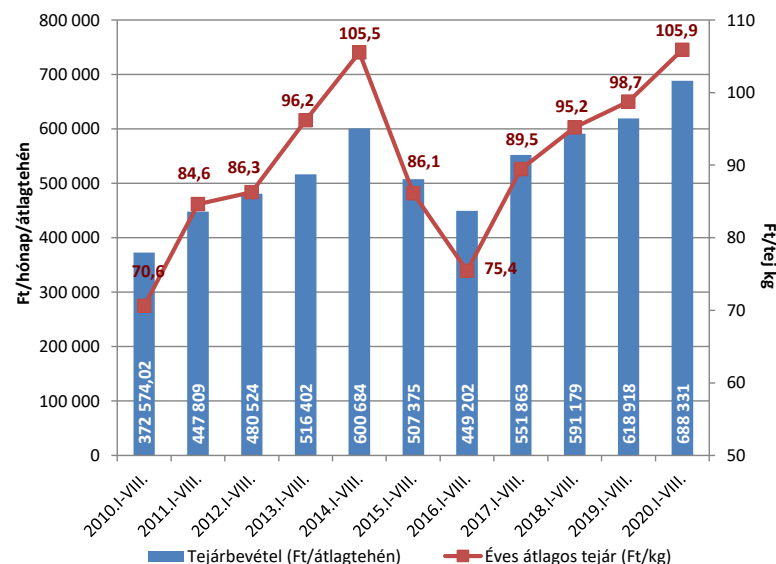
Az „A” típusú ellenőrzésben részt vevő tehenek összes halmozott tejtermelése 2020. első nyolc hónapjában nőtt (+42,9 millió kg; +3,78%) 2019 hasonló időszakához képest, és meghaladta az 1,17 milliárd kg-ot, ami az elmúlt 10 év legnagyobb halmozott tejtermelésének felel meg. A vizsgált időszakban a fajlagos tejtermelés 6.500 kg-ra nőtt (+232 kg; +3,7%), ami szintén rekord. 2010 és 2020 augusztusa közötti időszakban a fajlagos tejtermelés növekedése 23,2%-os (!) volt (+1222 kg), míg az összes halmozott tejtermelés közel hasonló mértékben, 226,1 millió kg-mal (+23,8%) emelkedett.

5. ÁBRA: FEJÉSI ÉS ISTÁLLÓÁTLAG, VALAMINT A NAPI ÖSSZES TEJTERMELÉS AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. VIII. HÓ)

2020 augusztusában a napi összes tejtermelés a tavalyi év augusztusi termeléséhez viszonyítva jelentősen nőtt (+309,5 ezer kg, +7,2%) napi 4,62 millió kg-ra. 2019. augusztus havához képest mind a fejési átlag (+1,62 kg, +5,5%), mind az istállóátlag nőtt (+1,66 kg, +7,0%). Összességében az elmúlt 10 év alatt a napi összes tejtermelés több mint 1 millió kg-mal lett több (+28,6%), a fejési és istállóátlag 6,29, ill. 5,30 kg-mal nőtt (+25,2%, ill. +26,2%), ami jelentős emelkedésnek tekinthető.

6. ÁBRA TEJÁRBEVÉTEL ÉS AZ ÉVES ÁTLAGOS TEJÁR AZ „A” MÓDSZERREL ELLENŐRZÖTT TENYÉSZETEKBEN (2010-2020. I-VIII. HÓ)

A tehenenkénti tejárbevétel 2020 első nyolc hónapban 688,3 ezer Ft volt átlagosan, 11,2%-kal nőtt 2019 hasonló időszakához képest és az elmúlt 10 év legnagyobb éves nominális tejárbevételének felel meg, aminek oka a fajlagos tejtermelés 3,7%-os és a tejár 7,2%-os növekedése volt 2019 hasonló időszakához képest. 2010 első nyolc hónapjához képest a tejárbevétel 84,8%-kal nőtt, aminek oka a fajlagos tejtermelés 23,2%-os és a tej árának 50,0%-os emelkedése 10 év alatt. Magyarországon a nyerstej havi felvásárlási átlagára 2019 szeptemberétől 100 Ft/kg fölért, enyhén csökkenő tendencia után jelenleg mintegy 100 Ft/kg, amivel a nyerstej kiviteli ára – enyhe növekedés után – gyakorlatilag megegyezik. A koronavírus járvány második hulláma miatt keltett piaci bizonytalanság a globális és az európai tejtermékek értékesítési árának és a tejtermékek (pl. vaj, sovány tejpor) tőzsdei árának stagnálását eredményezte, így a hazai nyerstej felvásárlási árának a korábbi szintre való visszakapaszkodása is várhatóan tolong.

Dr. Ózsvári László
Állatorvostudományi Egyetem